

Nr 31.

Av herr **Nilson, Karl August**, angående tillfällig löneförbättring
åt arbetslärare vid blindundervisningsanstalterna.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln i punkt 197 föreslagit att på extra stat för år 1919 bereda tillfällig löneförbättring för lärarepersonalen vid blindundervisningsanstalterna, därvid sådan löneförbättring, vad beträffar ämneslärare och arbetslärare m. fl., skulle utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de i Kungl. Maj:ts nåd. kungörelse nr 851 av den 11 december 1917 för sådan löneförbättring under år 1918 angivna grunder.

Bestämmelserna i denna kungörelse, vilka grunda sig på av riksdagen efter framställning från Kungl. Maj:t vid 1917 års riksdag fattat beslut, tillerkänner ämneslärare, ämneslärarinna, musiklärare och gymnastiklärare en löneförbättring med 600 respektive 400 kronor, samt arbetslärare med 400 respektive 250 kronor per år.

Utgångspunkten för bestämmandet av dessa lönesatser lär varit, att gruppen ämneslärare m. fl. skulle jämföras med folkskollärare och gruppen arbetslärare med småskollärare, ett betraktelsesätt och en åtskillnad, som, vad arbetslärare beträffar, påtagligen saknar såväl hävd som reell grund, något som jag redan vid förra årets riksdag i annat sammanhang (min motion nr 119 beträffande krigstidstillägg för samma lärare) var i tillfälle påpeka.

Då det nu gäller att bereda tillfällig löneförbättring för dessa förut så klen avlönade statstjänare, torde böra beaktas:

1) att jämförelsen med småskollärare haltar redan däri, att manliga sådana numera knappast finnas, utan denna grupp representeras nästan uteslutande av lärarinnor, som icke äro familjeförsörjare och alldeles icke stå i samma ställning som dessa arbetslärare;

2) att ifrågavarande arbetslärare äro och måste vara synnerligen dugande hantverkare, vilka såsom hantverksmästare eller fabrikörer nog skolat förvärva sig en vida förmånligare ekonomisk ställning;

3) att de förutom en grundlig lärotid i sitt yrke måst skaffa sig speciell utbildning såsom undervisare och därtill för abnorma;

4) att deras lärarekall torde höra till de mest ansträngande och tålmodsprövande som förekomma och därför ställer alldes särskilda förutsättningar och krav på sina utövare;

5) att just dessa lärare äro i tillfälle högst avsevärt påverka läroanstaltens ekonomi genom ett förståndigt utnyttjande av elevernas arbetskraft, genom omsorg om och hushållning med tillgängliga materialier och genom framställande av goda och säljbara arbetsprodukter, varjämte de genom att hos sina elever, vilka dittills kanske endast legat det allmänna till last, ingjuta kärlek till det praktiska arbetet och dugliggöra dem till självförsörjare kunna åt statsverket och kommunerna åstadkomma avsevärda besparingar; samt slutligen

6) att dessa arbetslärare såsom familjeförsörjare äro bosatta i städer, där levnadskostnaderna för dem icke ställa sig förmånligare än för ämneslärare och folkskollärare, men dyrtidens tryck naturligtvis måste av dem kännas vida mer än av t. ex. en ämneslärarinna utan familj.

På grund av vad jag sålunda anfört och i förhoppning att en definitiv löneroglering snarast möjligt må komma till stånd, vågar jag föreslå, att riksdagen vid bifall i övrigt till vad Kungl. Maj:t i ärendet föreslagit ville besluta,

att arbetslärare vid blindundervisningsanstalterna må, vad föreslagen tillfällig löneförbättring vidkommer, likställas med ämneslärare och ämneslärarinna och att sådan löneförbättring förty under år 1919 måtte utgå med enahanda belopp, som kan bliva tillerkänt ämneslärare.

Stockholm den 23 januari 1918.

K. A. Nilson.